

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Opera Mystica V. Ac Mystici Doctoris F. Ioannis A Cruce
Primi Religiosi Discalceati Ordinis B. V. M. De Monte
Carmelo Et Seraphicæ Virginis Theresiæ fidelissimi
coadiutoris**

Juan <de la Cruz>

Coloniæ Agrippinæ, 1639

Cap. 12. Elucidatur duodecima propositio, & Sanctorum Patrum testimonio
corroboratur.

urn:nbn:de:hbz:466:1-37873

turpiter de Christo, & Virgine gloriosa, vel ad cogitandum indecenter, ac indignè de Deo, siue ad blasphemandum, aliquos verò tentat, vt sibi ipsis manus injiciant violentas, ex animi merore, desperatione, aut radio vita; aliqui demum tentantur mira quadam mentis ariditate, ita quod celum aneum eis videtur terraque ferrea, & apparet eis quod sunt presens, &c. Idemque docet dialog. de instruct. nouitior. art. 4. & 5.

Consentit Venerabilis Frater Ildephonsus de Orozco libro secundo suarum confessionum, sic inquit: *Labores corporis se habent ad instar sicutum in muris ciuitatis, qui quasi ab extra feriunt, at tentationes spiritus feriunt & vulnerant intima, & sentiuntur viuacius.*

Quod etiam optimè docuit noster Ioannes à Iesv Maria in schola orationis tractatu 2. dub. 45. vbi sic quærit: *Quomodo ea se anima in oratione geret, qua summam quandam difficultatem sentit, vt vel vnum cum Deo loquatur verbum, idque propter odij, impietatis, blasphemiam & dissidentiam & alias multas, quibus eo tempore exagitur, tentationes, vel etiam scrupulorum, aliaque id genus, qua impediunt, quo minus sese Domino Deo applicare queat.* Et tractatu 4. num. 10. sic subiungit: *Circa tentationes autem blasphemiam notandum est furiosus diaboli conatus & contentio, ipsos Dei seruos in magnas impatientias contra sua instigatione precipitare solent. Tentatio hæc, quantum quidem intelligere potui, sola venire non solet, sed etiam vt plurimum comitantur ingens quedam mœstitia interior, tentatio ad desperationem, Dei odium diuine gratie contra castitatem vexationes cuius rei causa est, quia cum inferior hominis portio se grauius essetam, omnique consolatione & voluptate carentem cernit; aduersus rationem, & consequenter aduersus Deum, instar furens canis, eo immanius & atrocius insurgit, quo à diabolo magis instigatur &c.* Et infra, *Vnde tunc horrenda quedam cogitationes oboriuntur, quin etiam subinde in verba intemperantia ac dura homo prorumpit, sed solent hæc esse inuoluntaria & ineliberate effundi, propter tentationis impetum ac vehementiam, &c.*

Tandem hanc eandem doctrinam tradunt, & approbant communiter spirituales Magistri, vt Magister Auila tractatu 3. epist. spiritual. fol. nobis 154. Balthazar Aluarez, cuius circa hanc rem doctrinam refert, & approbat in eius vita Ludouicus à Ponte cap. 50. Aluarado in arte Bene Viuendi, lib. 2. cap. 52. Gerson lib. 3. de imitatione Christi cap. 55. ac tandem approbat in proprijs terminis propositionem hanc Magister Basilius Legionensis in Defensorio citato propositione 24.

Ex quibus omnibus satis constat id, quod initio huius cap. diximus, scilicet propositionem hanc, solum posse videri difficilem, aut minus veram ijs, qui & experientia, & Sanctorum Patrum spiritualiumque Doctorum lectione caruerint, cum ostensum sit, eandem prorsus apud ipsos reperiri, sapissimèque eam in personis iustis, & sanctis verificari.

C A P V T XII.

ELUCIDATVR DVODECIMA PROPOSITIONE, & Sanctorum Patrum testimonio corroboratur.

SEQUITVR iam elucidanda duodecima propositio, quam habet Mysticus noster Doctor in lib. 2. operis, quod inscribitur Nox Obscura cap. 24. vbi loquens de dispositionibus ad diuinam vnionem requisitis, sic inquit.

B.
Joannis
à Cruce

Opera
mystica

NVI

129

Ut ista dua portiones anime (spiritualis scilicet & sensitiva) ad divinam unionem amari
uenire possint, necessarium est ut prius reformentur, ordinentur, & quantum ad sensus actus
& spiritualia, quietentur, ad normam status innocentie, que in Adamo reperiebatur; quantum
non vndequaque a tentationibus inferioris partis sit immunis.

§. 1.

*Verus, & legitimus propositionis sensus ex verbis My-
stici nostri Doctoris manifestè osten-
ditur.*

2. PRO elucidatione huius propositionis obseruanda sunt vltima illa verba: *Quam
non vndequaque a tentationibus inferioris partis sit immunis.* Ex quibus manifestè con-
stat, nequaquam Mysticum nostrum Doctorem asseruisse, debere vitum contem-
platiuum ad hoc, vt ad statum vnionis, qualis in hac vita haberi potest, perueniat,
obtinere perfectionem iustitiæ originalis, quam Adamus initio suæ conditionis ha-
buit, quamque per peccatum, tam pro se, quam pro omnibus posteris perdidit, vt
constat ex Concilio Mileuitano, & Arauficano 2. & Tridentino sess. 5. decreto de
peccato originali num. 1. & 2. demonstrantque scholastici cum Magistro in 2. dist.
18. & 30. & D. Thom. 1. 2. q. 81.

Ex prædictis igitur verbis Venerabilis nostri IOANNIS constat, nequaquam
ipsum perfectionem hanc iustitiæ originalis vitis contemplatiuis tribuisse, siquidem
in prædicto statu iustitiæ originalis erat contradictio partis inferioris ad superiorē,
ex qua contradictione tentationes suboriri possent, vt colligitur ex Concilio Tri-
dentino loco citato, vbi asserit huiusmodi contradictionem, & rebellionem expec-
tato, ortam fuisse, docentque D. Aug. lib. 14. de Ciuitate Dei, c. 10. & 17. & lib. 4. con-
tra Iulianum c. 13. D. Thom. 1. p. q. 95. art. 2. quem sequuntur Caietanus, Sorus, Me-
dina, Conrad. pluresque alij Theologi, quos refert, & sequitur Curiel 1. 2. q. 89. art. 3.
§. 3. & Suarez tom. 1. de gratia prologo. 4. c. 2. an. 3.

3. Et ex eisdem etiam verbis manifestè colligitur nequaquam Mysticum nostrum
Doctorem voluisse tantam perfectionem prædictis vitis contemplatiuis concedere,
vt omnino impeccabiles redderentur, sicut hæretici Illuminati assererent (vt con-
stat ex eorum erroribus relatis supra in prima Elucidationis parte cap. 8. num. 10.)
cum enim Venerabilis noster IOANNES admittat in illo sublimi statu contempla-
tis tentationes aliquas ex rebellionē inferioris partis provenientes, consequenter
etiam potentiam ad peccandum relinquit, maximè cum hanc potentiam habuerit
Adamus in statu iustitiæ originalis, vt docet D. Augustinus lib. de correctione & gra-
tia cap. 11. experientiaque ipsa compertum fuit, cum de facto peccauerit, sicut
peccato iustitiam originalem amiserit, & quamuis aliquibus ex speciali privilegio
confirmationis in gratia, potentia ad peccandum mortaliter in sensu composito, cum
& Beatæ Virgini ad peccandum venialiter ablata fuerit, hoc tamen privilegium ne-
quaquam pro vitis contemplatiuis exigit, siquidem nullum verbum ex quo id colligatur

gitur apponit, & ideo nullo modo fauet erroribus Illuminatorum tale priuilegium
 sibi inuenerit, & temere adferentibus.

Vinde verus, & legitimus sensus huius propositionis, quem ipsa verba satis exprimunt, est, viros contemplatiuos, qui ad illum sublimem statum vnionis cum Deo, qualis in hac vita haberi potest, perueniunt, obtinere quãdam similitudinem in subiectione partis inferioris ad superiorem, cum perfectione status innocentie, similitudinem, inquam, non omnimodam propter ea, quã dicta sunt, sed aliqualem, quatenus rebellio, seu cõtradiçtio partis inferioris ad superiorem aded minuitur per assuefactionem subiectionis, ac debitæ obedientie virium inferiorum ad superiores, & per continuum mortificationis ac negationis exercitium, vt iam raro, & debilitate talem cõtradiçtionem sentiant, & ita maxima quadam quiete, & rectitudine gaudeant.

§. II.

*Eadem doctrina testimonijs SS. Patrum, & illustrium
 Doctorum comprobatur.*

QVAM doctrinam communiter docent SS. Patres & Doctores Catholici, & ideo D. Thomasi. 2. quæstione 59. art. 5. & quæst. 61. art. 6. loquens de virtutibus quas vocat purgati animi, sic inquit: *Quædam verò sunt virtutes, iam assequendum diuinam similitudinem, quæ vocantur virtutes purgati animi; scilicet quod prudentia sola diuina intueatur, temperantia terrenas cupiditates necias, fortitudo passionem ignoret, iustitia cum diuina mente perpetuo sedere societetur, eam scilicet imitando, quas quidem virtutes diximus esse Beatorum, vel aliquorum in hac vita perfectissimorum.* Et quæstione vnica de virtutibus artic. 4. ad 7. sic inquit: *Tota rebellio irascibilis, & concupiscibilis ad rationem tolli non potest per virtutem, cum ex ipsa natura irascibilis, & concupiscibilis in id, quod est bonum secundum sensum, quandoq; rationi repugnat, licet hoc possit fieri diuina virtute, quæ potens est etiam naturas immutare, nihilominus tamen per virtutem minuitur illa rebellio in quantum prædictæ vires assuescunt, vt rationi subdantur.* Et artic. 10. ad 14. sic inquit: *Passiones ad malum inclinantes non totaliter tolluntur, nec per virtutem acquisitam, nec per virtutem infusam, &c. Sed tam per virtutem acquisitam, quam infusam huiusmodi passiones modificantur, vt ab his homo non effrenatè moueatur.*

Id ipsum docuit Bonavent. deluminar. Ecclesie serm. 1. *Prudentia purgati animi est diuina, non quasi in electione præferre, sed sola nosse, & hac tanquam nihil aliud sit, intueri. Hæc prudentia fuit præcipue in Apostolo Paulo, & Beato Francisco (& inferius) Fortitudo purgati animi est passiones per impassibilitatem ignorare, non vincere, vt necias irasci, cupiasque nihil, hæc fortitudo fuit præcipue in Virgine gloriosa, & Virginitibus, Martyribusq; sacris Agnetæ, Agathæ, Lucia, Cecilia, Catharina, Prisca, Christina, (& inferius) Temperantia purgati animi est terrenas cupiditates nõ reprimere, sed penitus obliuisci, id est, non sentire, vt patet in cõtemplatiuo Fr. Aegidio (inferius) Iustitia purgati animi est, ita cum supera diuina mente superare, vt seruet perpetuum sum ea sedes imitandum. Quam etiam perfectionem Sanctus Doctor de 7. processio.*
 Religi.

B.
Joannis
à Cruce

Opera
mystica

NIV

128

Relig. capite 15. sic declarat: Hac est hominis in hac vita sublimior perfectio, ita vniti Deo, ut tota anima cum omnibus potentis suis, & viribus in Deum collecta vnus spiritus fiat cum eo, ut nihil meminerit nisi Deum, & omnes affectus in amoris gaudio vniti, in sola conditoris fruitione suaviter quietant, &c. & paulò inferius subiungit. Quamuis autem omnes virtutum conatus ad hanc perfectionem tendere videantur, tamen specialiter orationis studium ad hoc nititur, ut anima toto affectu, & intellectu, & memoria in Deum feratur. quia alij postposita anima soli Deo inherere desiderat cum orat. vnde orationis perfectio est, cum anima illud obtinet ad quod orando tendit, ut tota ab infimis abstracta solis iungatur diuinis, nec volens, nec valens aliud sentire nisi Deum, vbi verè quiescit anima, ibi delectatur in splendore lucis, & amenitate diuina dulcedinis, & in securitate pacis, &c.

7. Hac spectat diuisio illa, quã idem D. Bonauent. opusc. de 7. itiner. æternitatis dist. 3. adducit ex Ricar. de S. Victore in prolog. ad lib. de Trinitate, & lib. 5. de contemplatione cap. 12. necnon, & ex auct. lib. de spiritu, & anima tom. 3. apud Augustinum, ex quorum mente triplicem gradum spiritus distinguit, scilicet spiritum in spiritu, spiritum supra spiritum, & spiritum sine spiritu; ex quibus gradibus primum sic ex Ricar. declarat. Spiritus in spiritu esse, tunc rectè asseritur, quando exteriorum omnium obliuiscitur pariter, & ignarus est omnium eorum, quæ in corpore corporaliter aguntur, & illa solum intelligit per memoriam, vel intellectum, quæ in spiritu, & circa spiritum aditantur, vel hoc est spiritum in spiritu esse, semetipsum intrare. & intra semetipsum totum colligere, & ea, quæ circa carnem, seu etiã in carne geruntur interim penitus ignorare, &c. Ecce qualiter quandã ignorantiam contradictionis, seu rebellionis carnis aduersum spiritum in vitis perfectis constituit, eamque doctrinam tradit itiner. 4. dist. 5.

8. Sed adhuc strictius de hac re loquutus fuit D. Amb. octonario 22. in Palm. 118. vbi explicans illud Cant. 5. Exui tunicam meam, quomodo induam eam: laui pedes meos, quomodo inquinabo eos, sic inquit: veteris igitur hominis vestimentum vitis erroris intextum in lacu acris regeneratione depositum, nescis quomodo possit induere. studio enim correctionis volenter ad vitium peccatorum, tanta vis consummate emendationis est, ut in quandam puritatem redat spiritualis etatem, qua vis erroris ignoret, crimen etiam si velut non possit admittere, quia desuperat usum nosse peccandi, &c. Quæ verba quamuis per quamdam exaggerationem dicta sint, tamen optimè ostendunt perfectionem maximam, ad quam in hac vita potest anima Dei gratia peruenire.

§. III.

Alijs Sanctorum Patrum, & Doctorum illustrium testimonij, & exemplis eadem doctrina confirmatur.

9. Id ipsum optimè declarat D. Dionysius Areopag. in epist. cuius titulus est Ioanni Theologo Apostolo, & Euangelistæ exulanti in Pathmo insula, vbi sic loquitur: Ego quidem, nunquam ita auiens sum, ut aliquid pati arbitrer, sed corporis mala hoc tantum, quod te dyaboles sentire credo, &c. Et paulò antea dixerat reperiri viros ad eum spirituales, ut

venereantur appellari. Liberi ab omnibus malis Dei amore impulsī, qui ab hac principium futura efficiunt, cum inter homines Angelorum vitam imitentur in omni animi tranquillitate, & Dei nominis appellatione, &c. Quibus in verbis adhuc maiorem perfectionem, quam Venerabilis noster IOANNES in propositione, quam elucidamus, constituit.

Ad hunc autem gradum virtutum animi purgati, in quo nulla, aut ferè nulla partit inferioris contradictio, aut rebellio sentitur, multi Sancti pervenerunt, specialiter verò id de S. Matre nostra THERESIA affirmant, & late probant sacræ Rotæ Auditores in secunda relatione iam typis mandata, quam summo Ecclesiæ Pastori Paulo V. scelicis recordationis pro eius canonizatione fecerunt articul. 2. §. 2. & sequentibus, & ideo nihil mirum, quod perfectionem hanc Mysticus noster Doctor in illis, qui ad summam cum Deo unionem in hac vita pervenire debet, assignet.

Consonat Albertus Magnus in lib. de adhærendo Deo cap. 8. ubi hanc eandem similitudinem, cum statu innocentie in his, qui per creaturarum abstractionem, & denudationem ad Dei unionem tendunt expresse constituit his verbis. *Quanto magis magisque te nudaveris à phantasmatibus, & omnibus rebus mundialibus, & creatis, ac per bonam voluntatem intellectu Deo unicus fueris, tanto magis ad statum innocentie, & perfectionis appropinquas, &c.*

Tandem id ipsum docuit Ioannes Rusbrochius in tabernaculo fœderis cap. 19. ubi sic loquitur. *Quarta denique proprietas, qua spiritus nostri simplicitas æternum possidetur à Deo, illius essentialis est intra nos existentia, qua quidem proprietas, & ipsa in nos trahit: enimvero in sese nos attrahit, efficitq; nos à nobis ipsis aberrare in infinitum, ac abyssalem quamdam, & incognitam caliginem, ubi tunc nos ipsos in vastissima, ac deserta amittimus solitudine, amittendo autem nos ipsos beatitudinem invenimus, & inveniendū eligimus, & eligendo eligimur, atque inter eligere hoc, & eligi innocentia nascitur, qua quarta proprietas est, in qua virtutes omnes, & inchoantur, & consummantur, per innocentiam enim, usque ad eam in nostram demergimur electionem, tanque fortiter amore in Deo capimur, constingimur, & complectimur, ut nihil aliud, nec possimus, nec velimus, nec sciamus, quam in omnem eternitatem cum amore in ipso permanere, quod ipsum, & in omni essentia, & cunctis actibus simplices, & expeditos nos efficit.*

Denique hanc eandem perfectionem assignat Dionysius Carthusianus de vita incluserum lib. 1. art. 14. sic inquiens: *Hac autem vita Deiformis, atque clarissima est, idcirco mens humana non est ad eam apta & digna, nisi fuerit à passionibus vitisq; purgata, virtutibus exercitata, ad illustrationes divinas bene disposita. Passiones vero anime non sunt nisi quadam affectiones appetitus sensitivi in homine, propterea reformatio passionum consistit in hoc, ut homo non afficiatur ad aliquam rem sensibilem, transitoriam, seu carnalem, nisi secundum recta rationis iudicium. Recta quoque ratio iudicat universa sensibilia, & terrena ordinanda esse ad spiritualia, & æterna, imò ad Deum sublimem, & benedictum, ita ut homo non plus amet, querat, cupiat, colligat, aut teneat ista sensibilia, & caduca, quam sibi necessarium extat, aut vile ad bene vivendum, ad complacendum Domino Deo, ad spiritualem profectum, sicque in nullius rei creatæ inordinatæ, aut immoderatæ affectione maculet mentem, nec sit in anima inordinatæ delectatio in rebus caducis, nec timor superfluus eas perdendi, nec excessivus dolor de amissione earum, nec desiderium inordinatum ad ipsas habendas, sed nec ad famam, aut gloriam, honoremque temporalem, atque inanem homo afficiatur, nec de sua diffamia, despectione, aut inhonoratione immoderanter curet, aut contristetur, imò potius gaudeat, &c.*

B.
Joannis
à Cruce

Opera
mystica

NVI

122

Ex quibus omnibus satis superque constat, perfectionem hanc, quam in hac propositione assignat pro viris perfectis Mysticus noster Doctor similem innocentiam, quo ad ordinationem, & quietem passionum, & quasi cessationem contradictionis portionis inferioris ad superiorem, hanc inquam perfectionem assignari etiam communiter à SS. Patribus Ecclesiæ Doctoribus, in qua proinde doctrina nulla offensionis iusta occasio esse potuit, quia reuera iuxta legitimum eius sensum à nobis supra explicatum, quem ipsamet propositio aperte declarat, verissima est, de qua iterum redibit sermo, magisque confirmabitur infra cap. 14. in elucidatione 14. propositionis.

C A P V T XIII.

PROPOSITIO DECIMATERTIA ELUCIDATUR, eiusque manifestus sensus ex communis doctrina comprobatur.

DECIMATERTIA propositio habetur in libro qui inscribitur *Flamma amoris viua*, Cant. 1. vers. 1. ubi loquens de actibus amoris, quos exercet anima in illa sublimi transformatione, quam in altissima contemplatione cum Deo habet, sic loquitur.

Vnde actus isti amoris, immensi sunt valoris, plusque eorum vno promeretur anima, quam aliis multis, quos sine transformatione ista elicerat.

Propositio hæc adeo est manifestè vera, & Theologorum doctrinæ conformis, ut mirum sit potuisse aliquem in Theologia etiam scholastica mediocriter versatum in illa offendere; & ideo non est cur in eius elucidatione immoremur, sed solum recollere oportebit communem, & certam doctrinam Theologorum cum D. Thom. 2. 2. quæst. 24. artic. 6. ubi tanquam certissimum ab omnibus statuitur, meritum essentialis præmij, eo magis crescere, quo actus charitatis fuerit intensior, imò valde probabile est actus remissos, vel nullum essentialis præmij, vel saltem non statim exhibendum mereri, sed huiusmodi præmij solis actibus feruentioribus habitu præexistenti deberi, ut communiter ibidem tenent discipuli D. Thomæ, in quo tamen modo vim non facimus, quia ad veritatem huius propositionis necessarium non est, sed sufficit, quod feruentissimus, ac intensissimus actus charitatis, superet in valore meritorio plures alios actus remissos, quod à nullo Theologo negatur, nihilque amplius asserit Mysticus noster Doctor in hac propositione, in quidem expressè affirmat actus charitatis, seu amoris, exercitos in illa sublimi transformatione contemplationis, esse pretiosissimos, utpotè feruentissimos, & intensissimos; plures verò alios extra illam transformationem exercitos, esse respectu illorum remissos, atque adeo multo minoris meriti.

Que